

פרשת ויחי

ענין הברכות

בראשית מ"ט:כ"ח
**כָּל אֶלְהָ שָׁבְתִי יִשְׂרָאֵל שְׁנָים עָשָׂר וְאֵת אֲשֶׁר דָּבָר לָהֶם אֲבִיהם וַיְבָרֵךְ אֹתָם אִישׁ אֲשֶׁר
 כְּבָרְכָתּוּ בָּרָךְ אֶתְכֶם:**

All these are the twelve tribes of Israel, and this is what their father spoke to them and blessed them; each man, according to his blessing, he blessed them.

בראשית כ"ה:י"א

וַיְהִי אַוְרִי מֹת אֶבְרָהָם וַיְבָרֵךְ אֶלְקָנָם אֶת יַצְׁחָק בָּנָו וַיְשַׁב יַצְׁחָק עִם בָּאָר לְחָי רָאֵי:

Now it came to pass after Abraham's death, that God blessed his son Isaac, and Isaac dwelt near Be'er Lachai Ro'i.

רש"

וַיְהִי לְתַלְיִי מֹת לְצָלָהָם וַיְגַלְךְ וָגוֹ – נִחְמוּ תְּנִחְמוּ לְבָלִים (סוטה יל) לְכָל לְחֵלָה לְקָרֵב עַל פִּי סִמְכָל הַקְּלוּז כְּלֹז
 כָּלָה לְתַכְלָכוֹת לְתַכְלָהָם נִתְיִלָּה לְכָלָה הַת יְלָחָק מִפְנֵי קָלָפָה הַת עַצְׁוֹ וְלֹא מִמְּנוֹ לְמַלְלָה יְכָה בָּעֵל הַכְּלָכוֹת
 וְלְכָלָה לְכָל יְיַעַט נְעִינָיו וְלֹא קָלָז כְּלֹז טָהָר וְלֹא:

Now it came to pass after Abraham's death, that God blessed, etc.: He consoled him with the consolations of the mourners (Sotah 14b). Another explanation: Even though the Holy One, blessed be He, delivered the blessings to Abraham, he was afraid to bless Isaac because he foresaw Esau emanating from him. So he said, "May the Master of blessings come and bless whomever He pleases." And the Holy One, blessed be He, came and blessed him. - [Tan. Lech Lecha 4]

בראשית ל"א:נ"ג

אֱלֹקִי אֶבְרָהָם וְאֱלֹהִי נָזָר יִשְׁפְּטו בֵּינוּנוּ אֱלֹהִי אֲבֵיכֶם וַיִּשְׁבַּע יַעֲקֹב בְּפִזְׁד אֲבִיו יַצְׁחָק:

May the God of Abraham and the god of Nahor judge between us, the god of their father." And Jacob swore by the Fear of his father Isaac.

בראשית כ"ז:כ"ז-ל"ג

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִי יַצְׁחָק אֲבִיו גָּשָׂה נָא וַיְשַׁקֵּה לִי בְּנִי: וַיַּעֲשֵׂה וַיְשַׁקֵּה לוֹ וַיַּרְא אֶת רַיִן בָּגְדֵי וַיְבָרְכָהוּ
 וַיֹּאמֶר רָאָה רַיִן בְּנֵי כְּרִיּוֹן שְׁדָה אֲשֶׁר בָּרְכוּ הָה: וַיַּתֵּן כָּרֶב הַאֲלָקִים מִטְלָל הַשְׁמִים וּמִשְׁמִינִי
 הָאָרֶץ וּרְבָה הָהָן וְתִירְשָׁה: יַעֲבֹדוּ רַעֲבִים וַיְשַׁתְּזַעֲן כָּרֶב לְאַמִּים הַהָה אָבִיר וַיְשַׁתְּזַעֲן כָּרֶב
 בְּנֵי אֲפֹרָה אֲרְכִיר אֲרוֹר וּמִבְּרְכִיר בְּרוֹרָה: וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כָּלָה יַצְׁחָק לְבָרֵךְ אֶת יַעֲקֹב וַיְהִי אֶת
 יַעֲקֹב יָצָא יַעֲקֹב בְּוֹאָת פְּנֵי יַצְׁחָק אֲבִיו וַיַּעֲשֵׂה אָזְיוֹ בָא בְּנֵי דָרְבָּנוֹ: וַיַּעֲשֵׂה גָם הָוָא מִטְעָבִים וַיָּבָא
 לְאָבִיו וַיֹּאמֶר לְאָבִיו יְקָם אֲבִי וַיַּאֲכֵל מִצְדָּב בָּנָו בְּעֵבֶר הַבְּרִכָּנוּ נָפְשָׁה: וַיֹּאמֶר לוֹ יַצְׁחָק אֲבִי
 מַי אַתָּה וַיֹּאמֶר אָנִי בָּנָךְ בְּכָרָךְ עֲשָׂה: וַיֹּוֹרֶד יַצְׁחָק וַיָּרַח אָדָלָה עַד מִאַר וַיֹּאמֶר מַי אַפּוֹ
 הָוָא הַצָּד צִד וַיָּבָא לִי וְאֶכְלֶל בְּטָרֶם תָּבוֹא וְאֶבְרְכָהוּ גָם בְּרוּךְ יַצְׁחָק:

And his father Isaac said to him, "Please come closer and kiss me, my son." And he came closer, and he kissed him, and he smelled the fragrance of his garments, and he blessed him, and he said, "Behold, the fragrance of my son is like the fragrance of a field, which the Lord has blessed! And may the Lord give you of the dew of the heavens and [of] the fatness of the earth and an abundance of grain and wine. Nations shall serve you and kingdoms shall bow down to you; you shall be a master over your brothers, and your mother's sons shall bow down to you. Those who curse you shall be cursed, and those who bless you shall be blessed." And it came to pass, when Isaac had finished blessing Jacob, and it came to pass Jacob had just left his father Isaac's presence, that his brother Esau came from his hunt. And he too had made tasty foods, and he brought [them] to his father, and he said to his father, "Let my father arise and eat of the game of his son, so that your soul will bless me. "And his

father Isaac said to him, "Who are you?" And he said, "I am your son, your firstborn, Esau." And Isaac shuddered a great shudder, and he said, "Who then is the one who hunted game and brought it to me, and I ate of everything while you had not yet come, and I blessed him? He, too, shall be blessed."

בראשית כ"ח:א-ד'

וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר אָתָּה וַיֹּאמֶר וַיֹּאמֶר לֹּא תָּקַח אֲשֶׁר מִבְּנֹתָי כִּי כָּוֹן כָּוֹן
פָּלֹתָה אֲרָם בִּיתָּה בְּתוֹאָל אֲבִי אַפְּרִים וְקַוְּן לְךָ מִשְׁם אֲשֶׁר מִבְּנֹתָה לְבָנָן אָוֹן אַפְּרִים: וְאֶל שָׁ-
דִּי יַבְּרֹךְ אֶתְךְ וַיֹּאמֶר וַיֹּאמֶר וְהִיא תַּקְהֵל עָמִים: וַיֹּאמֶר אֶת בָּרָכָת אַפְּרִים לְךָ וְלִרְעָרָךְ
אַתָּה לְרִשְׁתְּךָ אֶת אֶרְץ מִגְּרָר אֲשֶׁר נָתַן אֱלֹקִים לְאַבְרָהָם:

And Isaac called Jacob and blessed him, and he commanded him and said to him, "You shall not take a wife of the daughters of Canaan. Arise, go to Padan aram, to the house of Bethuel, your mother's father, and take yourself from there a wife of the daughters of Laban, your mother's brother. And may the Almighty God bless you and make you fruitful and multiply you, and you shall become an assembly of peoples. And may He give you the blessing of Abraham, to you and to your seed with you, that you may inherit the land of your sojournings, which God gave to Abraham."

בראשית מ"ח:ג-כ'

וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶת שְׁנֵים אֶת אַפְּרִים בַּיּוֹם מִשְׁמָאָל יִשְׂרָאֵל וְאֶת מִנְשָׁה בַּשְּׁמָאָל בַּיּוֹם
יִשְׂרָאֵל וְיִגְּשֶׁשׁ אֲלֵינוּ: וַיַּעֲלֹז יִשְׂרָאֵל אֶת יְמִינוֹ וַיִּשְׁתַּחַתֵּל עַל רַאשׁ אַפְּרִים וְהַוָּא הַצְּעִיר וְאֶת
שְׁמָאָל עַל רַאשׁ מִנְשָׁה שְׁכַל אֶת יְדֵי כִּי מִנְשָׁה הַבָּכוֹר: וַיֹּאמֶר יוֹסֵף וַיֹּאמֶר הָאֱלֹקִים
אֲשֶׁר הַתְּהַלֵּכוּ אֶבְתִּי לִפְנֵי אַבְרָהָם וַיֹּצֹק הָאֱלֹקִים הַרְעָה אֲתָּי בַּעֲוֹד עַד הַיּוֹם הַזֶּה:
הַפְּלַאֲרָה הַגָּאֵל אֶתְךְ מִכֶּל רַע יַבְּרֹךְ אֶת הַנְּעָרִים וַיֹּאמֶר בְּהָם שְׁמֵי וַיִּשְׁם אֶבְתִּי אַבְרָהָם
וַיֹּצֹק וַיְדַגֵּן לְרַב בְּקָרְבַּהָּרָאָרֶץ: וַיֹּאמֶר יוֹסֵף כִּי יִשְׁתַּחַת אָבִיו יְדֵי יְמִינָה עַל רַאשׁ אַפְּרִים וַיַּעֲשֵׂה
בְּעִינָיו וַיִּתְפַּרְעַד יְדֵי אָבִיו לְהַסִּיר אֶתְךְ מִעַל רַאשׁ אַפְּרִים עַל רַאשׁ מִנְשָׁה: וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל
אָבִיו לְאָבִי כִּי זֶה הַבָּכָר שֵׁים יְמִינָה עַל רַאשׁוֹ: וַיֹּאמֶר אָבִי יְדַעְתִּי בְּנֵי יְהוּדָה
גָּם הוּא יוֹתֵה כְּלָם וְגָם הוּא יָגַדְל וְאָוֶל אָוֶל נִקְטָן יָגַדְל מִפְּנֵיו וְעָרָעָו יוֹתֵה מִלְאָה גָּוֹיִם:
וַיֹּאמֶר יוֹסֵף הַזֶּה אָמָר בְּךָ יַבְּרֹךְ יִשְׂרָאֵל לְאִמְרָה יְשַׁמְּךָ אֱלֹקִים כְּאַפְּרִים וּמִנְשָׁה וַיִּשְׁמַע
אֶת אַפְּרִים לִפְנֵי מִנְשָׁה:

And Joseph took them both, Ephraim at his right, from Israel's left, and Manasseh at his left, from Israel's right, and he brought [them] near to him. But Israel stretched out his right hand and placed [it] on Ephraim's head, although he was the younger, and his left hand [he placed] on Manasseh's head. He guided his hands deliberately, for Manasseh was the firstborn. And he blessed Joseph and said, "God, before Whom my fathers, Abraham and Isaac, walked, God Who sustained me as long as I am alive, until this day, may the angel who redeemed me from all harm bless the youths, and may they be called by my name and the name of my fathers, Abraham and Isaac, and may they multiply abundantly like fish, in the midst of the land." And Joseph saw that his father was placing his right hand on Ephraim's head, and it displeased him. So he held up his father's hand to remove it from upon Ephraim's head [to place it] on Manasseh's head. And Joseph said to his father, "Not so, Father, for this one is the firstborn; put your right hand on his head." But his father refused, and he said, "I know, my son, I know; he too will become a people, and he too will be great. But his younger brother will be greater than he, and his children['s fame] will fill the nations." So he blessed them on that day, saying, "With you, Israel will bless, saying, 'May God make you like Ephraim and like Manasseh,' " and he placed Ephraim before Manasseh.

מדרש תנומא ויחי פרק ח

אָקָרָא לְאֱלֹקִים עַלְיוֹן לֹאֵל גּוֹמֵר עַלְיִי דָּבָר אֶחָר אָקָרָא לְאֱלֹקִים עַלְיוֹן מְדִבָּר בַּיּוֹקָב בְּשָׁעָה
שְׁנָכְנָסָו בְּנֵי בְּרִכָּן הַחֲתִיל מְהֻלָּק לְחַנּוֹן פְּרוֹקְפָּאֹת וּמְנִין שְׁהָסְכִּים הַקְּבָ"ה עָמוֹ אֶת מָוֹצָא כָּל בְּרִכָּה
וּבְרִכָּה שְׁבָרֶךְ יַעֲקֹב אֶת הַשְׁבָט כְּךָ בְּרִכָּן מְשָׁה שְׁהָסְכִּים הַקְּבָ"ה עָמוֹ עַל כָּל בְּרִכָּה וּבְרִכָּה אִמְתִּי
בְּשָׁעָה שְׁהָיָה מִסְתַּלְקָמָן הָעוֹלָם הוּי וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל בְּנֵי הָאָסְפוֹ וְאֲגִידָה לְכָם

שפתינו חיים בראשית תק"ב-ג

חלוקת הברכות זה לא כחלוקת ירושה וכדרכו שך אב שאוהב לאחד יותר מהשני מעדיף בן אחד על פני בן אחר,חלוקת הברכות הייתה עבودת ה', שנתן לכל אחד את מלאו האפשרויות והכלים שיוכל לעובד את הש"ת, כיוון שתפקיד הבן להמשיך את עבودת ה' של האב, אז צריך להושיט לו את כל הסיעוע שיוכל להמשיך את עבودת האבות. נצמא א"כ כי הברכה אינהחלוקת ברכות אלא היא בינה של בקשה להש"ת שיתן את כל הסיעוע, ובפרט ברכות יעקב "אקרא לאלקים עליון", שהש"ת יתן לו את כל הברכה לזרעו שימשיכו את התפקידים שלו בעבודת ה'. והש"ת גמר על ידו "לא-ל גומר אל-י" כולם קיבלו את בקשתו, כיוון שיודע שהצדיק הוא ישמור על הפקדון של הברכה רק לשם שמים לא ניצל את הברכה לשם מגמות אישיות אלא לחשול ככלים לעבודת ה', להמשיך את עבودת האבות. וכפי גודל מידת הדיבוקות של הצדיק בהקב"ה, כך באותה מידת הוא יכול לברך את הבנים ולקבל עבורה את השפע המשי"ת.

בראשית מ"ח:י

וְעַיִן יִשְׂרָאֵל כִּבְדָו מֹזְקָן לֹא יוּכָל לְרֹאֹת וַיָּשַׁךְ אֲלֹו וַיִּשְׁקַק לְהָם וַיַּחַבֵּךְ לְהָם:

Now Israel's eyes had become heavy with age, [to the extent that] he could not see. So he drew them near to him, and he kissed them and embraced them.

ספרינו שם וישק להם ויחבק להם. כדי שתתדבק נפשו בהם ותחול עליהם ברכתו:

שפתינו חיים שם עמי תק"י"ח

נמצינו למדים ענין הברכה אין זה רק איחול כל טוב, אלא לחת למתברך את כל האפשרות לעבודת ה', וברכה זה מחייב את המתברך עד כמה שיש יותר ברכה יש יותר מחייב. גם מה שאנו מבקשים בתפלות זה מחייב אותנו, כאשרנו פונים למקור הברכות ורוצים מהקב"ה שעה תשובה סליחה גואלה, בקשת הברכה היא תוספת כלים שאנחנו יכולים למלות את חלקנו. ראשית, אנו צריכים לדעת שברכה מחייבת למלות את חלקנו. ראשית אנו צריכים לבדוק את עצמנו האם אנו רוצחים את הברכה למלות את חלקינו בעבודת ה', אם לוקחים ברכה זה מחייב אותנו לניצל את התוספת היתר שקבלנו מכל הברכה לעבודת ה'. ועד כמה שאנחנו מבינים את מהות ענין הברכה, כך נהייה ראויים לברכה.

... בחלוקת זו לא רק שוריבת ברכות לאחד אלא גם צמצם ומייעט בברכות. הברכות היו נתינה כלים לתפקידים של כל אחד בהתאם לתוכנוו ולפי התוכנה היה גם צריך לצמצם את הברכה, כגון ראובן לפי תוכנותיו לטובתו צמצם את הכלים ומייעט בברכתו...

בראשית מ"ט:ג-ד'

רְאוּבֵן בְּכָרֵי אַתָּה פּוֹויְ רְאֵשִׁית אָוֹנִי יִתְרֵ שְׁאָת וַיִּתְרֵ עָזָז: פּוֹזֹן כְּפִים אֶל תּוֹתֵר כִּי עַלְיָת בְּשִׁכְבֵּי אָבִיךְ אָז וּזְכַלְלָתְ צְשֻׁעָה עֲלָה:

Reuben, you are my firstborn, my strength and the first of my might. [You should have been] superior in rank and superior in power. [You have] the restlessness of water; [therefore,] you shall not have superiority, for you ascended upon your father's couch; then you profaned [Him Who] ascended upon my bed.

Rav Hirsch

הקבצנו, האספסו — these were the first thoughts that filled Yaakov's mind when he saw his sons gathered around his deathbed. Unity, solidarity, and a keen interest in all things of the spirit — this was Yaakov's primary legacy to them. But if a group of such diverse elements is to unite inwardly and outwardly, it must have leadership. Yaakov now reviews his sons, in search of the one most fit to be the leader. The natural candidate for this position would be the firstborn son. That is why he first addresses himself to Reuven.

תרגומ אונקלוס פסוק ג
ראובן ובכרי את חילו וריש תוקפי לך הוא חוי למיתב תלתא חולקין בכירותא כהונתא
ומלכותא

רש"י פסוק ג
ימל שָׁלָט – לְהִוָּי הִיּוּת יְתַל עַל חָכִיךְ כְּכֹונָה לְזֹן נְצִיּוֹת כְּפִיסָּה: וַיְתַל עַז – גִּמְלָכוֹת כְּמוֹ (ק"ה ג) וַיַּתֵּן
עַז לְמַלְכָו. וְמַיְגַּלֵּס לְךָ לְהַפְּסִיל כָּל הַלְּהָ

Superior in rank: Heb. שָׁלָט. You were fit to be superior over your brothers with the priesthood, an expression of raising up the hands (לְהִזְלָת יָדָל) [to recite the priestly blessing]. — [from Gen. Rabbah 99:6]

And superior in power: Heb. עַז, [i.e. superior] with kingship, like “And He will grant strength (עַז) to His king” (I Sam. 2:10). - [from Gen. Rabbah 99:6]

רש"י פסוק ד
פָּחוֹ כְּמִיס – הַפְּחָז וְהַבָּלָה לְקַל מִלְתָה לְהַלְוֹת כַּעֲסָךְ כְּמִיס הַלְּלָוָה כְּמִיס הַמְּמֹלָקָה. לְכָךְ הַלְּמֹתָל –
הַלְּלָכָה לִיטּוֹל כָּל הַיְתָלָות הַלְּלָוָה שְׁלָיו לְהִוָּיָת לְךָ. וְמַזְוֹ הַפְּחָז הַלְּלָכָה פְּחָזָת:

[You have] the restlessness of water: The restlessness and the haste with which you hastened to display your anger, similar to water which hastens on its course. Therefore-
you shall not have superiority: You shall no longer receive all these superior positions that were fit for you. Now what was the restlessness that you exhibited?

רש"י פסוק ד
כִּי עַלְיָת מִזְכָּנִי הָבֵץ הָז חַלְלָת – הָוֹתוֹ קְסָס צָעַלָה עַל יְנוּעָי וְהִיא הַקְּכִינָה קְהִיָּה לְלָכָה לְסִוְתָּה עַל
יְנוּעָי: פְּחָז – קְס לְצָל קָוָה לְפִיכָךְ טָעָמו לְמַעְלָה וּכְלָו נְקוּד פְּתָח וְאַלְו טִיה לְזֹן עַכְלָר קִיָּה נְקוּד תְּלָו קְמָ"ז
וְחִלְוֹ פְּתָח וְטָעָמו לְמַתָּה: יְנוּעָי – לְזֹן מִזְכָּנִי עַז קְמָלִיעָים הָוֹתוֹ עַי לְכָלִין וּסְלִינִין וְהַלְּכָה דּוּמִים לְזֹן
(חַלְלִים סָג) לְסָס זְכָרְתִּיךְ עַל יְנוּעָי (קְס קָלָב) לְסָס הַעֲלָה עַל עַלְעָז יְנוּעָי:

For you ascended upon your father's couch; then you profaned: that Name that ascended my couch. That is the Shechinah, which was accustomed to going up on my bed. — [from Shab. 55b]

The restlessness: Heb. פְּתָח. This is a noun; therefore, it is accented on the first syllable, and the entire word is vowelized with the “pattach.” [I.e., each syllable is vowelized with a “pattach.”] If it were a [verb in] past tense, [meaning: he was restless,] it would be vowelized פְּתָח, half with a “kamatz” and half with a “pattach,” and it would be accented on the latter syllable (פְּתָח).

My bed: Heb. יְנוּעָי, a term denoting a bed, because it is spread (מִלְעָשִׂים) with mattresses and sheets. There are many similar occurrences: “I shall not go up on the bed that was spread for me (יְלִפְנֵי)” (Ps. 132:3); “when I remember You on my couch (יְנוּעָי)” (ibid. 63:7). - [from Targum Onkelos]

אָוֹן, related to חַח, is the ability to acquire or possess something (see Commentary above, 35:18). Ya'akov says: You are חַח. This means either (a) “my power was first revealed in the formation of your character and in your spiritual education” or (b) “my power rests in you; through you my spirit will continue its work.” Success or failure in the education of the eldest son or daughter virtually determines educational

success or failure with the younger children, however numerous they may be.

ראשית אוני. You are my first acquisition. (Cf. above, 48:22, אשר לך חתמי.) Ya'akov's first acquisition was Reuven.

יתר: that which extends further than another. Temporally, it means: to remain; spatially, it denotes a bow string *stretched* beyond its normal reach. Thus **יתר** here is to be understood either as a noun — “privilege in rank and privilege in power”; but if so then we must add the words “[you deserve] privilege in . . .” — or, and this is more probable, as an adjective, the construct state of **יתר** (like **בָּרְךָ** from **בָּרְךָ**, **בָּרְךָ** from **בָּרְךָ**): “privileged in rank . . .”

שנת here apparently means “eminence,” “prominent position” — as in **שנת** **בְּנֵי אֶחָת** (Iyov 13:11), **שנת** **בְּנֵי קָבֻעַת אֶחָת** (*Tehillim* 62:5) — especially as the Jewish dignitary is called “**ראש**” (cf. Commentary above, 25:16). “You are the **בָּבּוּר**, and as such you are privileged in rank; hence, you are also privileged in power.” As the firstborn, your calling is to be the **ראש** of your brothers, the head and leader of the family. Therefore you are entitled also to a larger share of material power, so that there be a sufficient material basis for the spiritual leadership.

טהו can also be interpreted according to its plain sense: It is your duty to bear more than the others. (Unlike Esav, **אלותים**, “our bear the heaviest burden” **אלותים** **בְּקָרְבָּן** [*Tehillim* 144:14].) Hence, you are entitled also to a greater share of power.

It is regrettable that the root **טהו** occurs so rarely in Scripture. From **שׁוֹפְטִים וּרְאִיקִים וּפְרִזִּים** (*Shoftim* 9:4) it seems that **טהו** denotes some unidentifiable character defect. Similarly, **טהו** here is linked with water; there is almost nothing with such a variety of qualities as water. Perhaps the quality that is being referred to here is water's lack of inner stability;

hence **טהו** could mean “instability like water.” Water flows downward, seeking out the lowest level (unless it evaporates and rises to the clouds, to water the earth). Water is liquid and flows rapidly forward, etc. In the language of our Sages, we find **טהו לְבָנָה**: the water overflowed its banks. The most general characteristic defining all liquids as such would be the lack of cohesion — i.e., *instability*.

חָוָה is a harsh form; hence, **חָוָה** does not mean “you do not deserve privilege.” Rather, **חָוָה** is the predicate of the subject **טהו**. “The instability of your character deprives you of the right to privilege, for you mounted . . . thus you disgraced the one who mounted my couch” — i.e., yourself. Scripture employs a circumlocution out of regard for Reuven's dignity.

Ya'akov says to Reuven: You are the most precious gem in my treasure chamber, you are **בָּבּוּר**, but you are not fit to lead the family. The leader must be **בָּבּוּר**; he must stand firm in the face of raging storms, and not be swayed by gentle, fawning zephyrs. He must have inner strength of character; he must not be unstable like water.

From all this it is clear that the incident referred to cannot be taken literally, in accordance with the plain sense of the harsh words (above, 35:22). Reuven was the **בָּבּוּר** of his father **רֹאשֵׁת אָתָה**, and he was born to be **בָּבּוּר**; hence he is held to a strict accounting, and even a light offense is for him considered a major sin. Had Reuven committed a real sin, Ya'akov would not have used mild language, would not have called his sin merely “**טהו כְּמִים**.”

בראשית ל'ז:כ"ט

וַיֵּשֶׁב רְאוּבֵן אֶל הַבּוֹר וְהִנֵּה אֵין יוֹסֵף בְּבּוֹר וַיַּקְרַע אֶת בָּגְדָיו:

And Reuben returned to the pit, and behold, Joseph was not in the pit; so he rent his garments.

רש"י

וַיֵּכֶב לְלֹוֹן — וְכָמְלִיכָתוּ לְהָיָה כִּי צָהָגִיעַ יוּמו לִילָך וְלִקְמָמָה הִתְהִכֵּיו לְהַעֲסָקָה כִּי צָהָקָו וְנִתְעַנְנָיו עַל כָּלְכָל יְקֻוָּי לְכָיו:

And Reuben returned: But when he (Joseph) was sold, he (Reuben) was not there, for his day to go and serve his father had arrived (Gen. Rabbah 84:15). Another explanation: He was busy with his sackcloth and his fasting for disarranging his father's bed

